



SAYI : 2020/66288-S.20.72035

BAŞVURU NO : 2020/2387

KARAR TARİHİ : 28/07/2020

RET KARARI

BAŞVURAN :

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

BAŞVURUYA KONU İDARE : EGE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, [REDACTED] Yüksek Lisans Programına kabul edilmemesine itirazı hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 04/02/2020

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 16/01/2020 tarihinde yapılan başvuruda [REDACTED], özetle; Ege Üniversitesi [REDACTED] Tezli Yüksek Lisans Programına iki kez başvurduğunu, ilk başvurusuna ilişkin yapılan yazılı sınavda 30 puan verildiği için mülakata alınmadığını, bilimsel kanıtlarla puanına itiraz ettiğini, tekrar değerlendirme neticesinde 28,3 puan verildiğini, söz konusu programa başvuruların tekrar 23/12/2019 tarihinde açıldığını ve 21/01/2020 tarihinde yazılı bilimsel sınav yapıldığını, ancak tekrar 30 puan verildiğini ve mülakata giremediğini, mevzuatta yer alan bilim sınavına puan barajı konularak mağdur edildiğini, diğer yandan ilk başvurusunda beş kişilik kontenjanın ikisinin boş bırakıldığını ve alınanların da üniversitenin kendi mezunları olduğunu, ikinci başvurusunda ise 11 kişilik kontenjanın tamamının boş bırakıldığını, boş bırakılan kontenjanların tasarruf tedbirlerine aykırı olduğunu, gerekçe olarak ilgili mevzuatın gösterildiğini, ancak bilimsel sınav veya mülakat yapılabileceğinin yazıldığını, emredici bir hüküm olarak “yapar” ifadesinin yer almadığını, ayrıca sınav öncesi dağıtılan formda STK’ların siyasi görüş temsilcileri olduğu bilindiği halde üstü kapalı olarak sorulduğunu ve komisyon üyesi [REDACTED]’nin kamu görevlisi etik kurallarına aykırı paylaşımları olduğunu ve görevini kötüye kullandığı ve ayrımcılık yaptığına dair kuvvetli şüphelerin olduğunu ifade etmekte ve yapılan işlemin iptali ile puan sıralamasına göre açılan kontenjan kadar lisansüstü öğrencinin kayıt işleminin yapılmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun 19/02/2020 tarihli ve [REDACTED] sayılı bilgi-belge talep yazısına istinaden Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün 16/03/2020 tarihli ve [REDACTED] sayılı yazısında; “Enstitü [REDACTED] Anabilim Dalı Başkanlığına görüş sorulduğu ve anabilim dalı tarafından oluşturulan komisyon tarafından şikayet konusu sınav evraklarının tekrar incelendiği;

1. Genel açıklama

Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü [REDACTED] Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar erken dönemi ile bahar dönemi öğrenci alınma ilişkin yapılan duyuru, başvuru koşulları ve değerlendirmeye ilişkin tüm bilgi ve belgelerin sunulduğu; Lisansüstü öğrenci alınma ilişkin tüm sürecin Enstitünün diğer anabilim dallarında da olduğu gibi, 15/12/2017 tarih ve 30271 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’nin ilgili maddeleri uyarınca yürütüldüğü ve başvuranın iddialarının gerçeği kesinlikle yansıtmadığı;

2. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü [REDACTED] Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar döneminde öğrenci alınma ilişkin yapılan duyuru ve başvuru koşulları;

2.a. 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Erken Başvuru

2a.1. Anabilim Dalı Kurulu Kararı: 05/11/2019 tarihinde yapılan “2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Kontenjanlara Erken Başvuru” konulu “Anabilim Dalı Kurulu Kararı” (Toplantı Sayısı: 30 ve Karar Sayısı: [REDACTED]) ile T.C. Uyruklu: 5 kontenjan önerisi yapıldığı;

2a.2 Resmi duyuru: “Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü 2019-2020 Öğretim yılı Bahar dönemi [REDACTED] Anabilim Dalı (Erken) Lisansüstü Kontenjan Önerileri” enstitü web sayfasında yayınladığı;

2b. 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Başvuru

2b.1. Anabilim Dalı Kurulu kararı: 24/10/2019 tarihinde “2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Öğrenci Kontenjanları (Düzeltilme)” konulu “Anabilim Dalı Kurulu Kararı” (Toplantı sayısı: 28 ve Karar sayısı: [REDACTED]) ile T.C. Uyruklu: 11 ve Yabancı Uyruklu: 2 kontenjan önerisi yapılmıştır.

2b.2. Resmi Duyuru: Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi [REDACTED] Anabilim Dalı Lisansüstü Kontenjan Önerileri” enstitü web sayfasında yayınladığı;

2c. Başvuru Koşulları: 15/12/2017 tarih ve 30271 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’nin “Tezli Yüksek Lisans Programı” için “Başvuru ve Kabul” koşullarının madde 5’te belirtildiği;

3. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü [REDACTED] Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı bahar döneminde yapılan başvurulara ilişkin bilgiler;

3a. 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar Dönemi Lisansüstü Erken Başvuru: Fen Bilimleri Enstitüsü [REDACTED] Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans “Mülakat Ön Bilgi Listesi” ve “Sınav Yoklaması” ektedir. Mülakat ön bilgi listesine göre sınava 8 aday başvurduğu, ancak adayın sınava katılmadığı;

3b. 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Başvuru: Fen Bilimleri Enstitüsü [REDACTED] Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans “Mülakat Ön Bilgi Listesi” ve “Sınav Yoklaması” ektedir. Mülakat ön bilgi listesine göre sınava 5 adayın başvurduğu ve başvuran adayların tümünün katıldığı;

4a. 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Erken Başvuru: 16/12/2019 tarihinde, Fen Bilimleri Enstitüsü [REDACTED] Anabilim Dalı’nda yapılan Tezli Yüksek Lisans sınavına ilişkin olarak yapılan yazılı bilimsel değerlendirme sonucunda: [REDACTED] : 30, [REDACTED] 38, [REDACTED] : 63, [REDACTED] : 62, [REDACTED] : 67 puan aldığı; Adaylardan [REDACTED], [REDACTED] ve [REDACTED]’ın Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği “Tezli Yüksek Lisans Programı” için “Başvuru ve Kabul” koşulları madde 5 fıkra 9’a göre yazılı bilimsel değerlendirmeyi geçerek mülakata girmeye hak kazandığı;

Sözü edilen bu üç adayın mülakata sonucunda [REDACTED]:80, [REDACTED]: 75 ve [REDACTED]: 80 puan olarak anabilim dalına kayıt yaptırmaya hak kazandığı;

4a.4. Sınav sonuçları olarak; Kazanan adayların, adı-soyadı ve başarı notları olarak [REDACTED]: 73,485, [REDACTED]: 69,985 ve [REDACTED]:69,135

4b. 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Başvuru: 21/01/2020 tarihinde, Fen Bilimleri Enstitüsü [REDACTED] Anabilim Dalı'nda yapılan Tezli Yüksek Lisans sınavına ilişkin olarak yapılan yazılı bilimsel değerlendirme sonucunda: [REDACTED]: 35, [REDACTED]: 5, [REDACTED]: 38, [REDACTED]: 33, [REDACTED] 18 puan aldığı; adayların hiçbirinin Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği "Tezli Yüksek Lisans Programı" için "Başvuru ve Kabul" koşulları madde 5 fıkra 9'a göre "yazılı bilimsel değerlendirmede başarılı olamadığından" mülakata girmeye hak kazanamadığı;

5. Değerlendirmeye (baraj puanı) ilişkin olarak; Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği "Tezli Yüksek Lisans Programı" için "Başvuru ve Kabul" koşulları madde 5 fıkra 9'un uygulandığı; "Değerlendirme jürisi, adayları sınava giriş belgesinde belirtilen tarih, saat ve yerde yazılı bilimsel değerlendirmeye ve/veya mülakata alarak, 100 tam puan üzerinden değerlendirme yapar. Yazılı bilimsel değerlendirmeye ve/veya mülakata girmeyen veya yazılı bilimsel değerlendirme notu ve/veya mülakat notu 50'nin altında olan adaylar için yerleştirme puanı hesaplanmaz ve bu adaylar başarısız sayılır. Hem yazılı bilimsel değerlendirme hem de mülakat yapılması durumunda önce yazılı bilimsel değerlendirme sonra mülakat yapılır ve yazılı bilimsel değerlendirmeye katılmayan aday mülakata alınmaz." maddesinden anlaşılacağı üzere yazılı bilimsel değerlendirmeden başarısız yani 50'nin altında puan alan adaylar başarısız sayıldığı için mülakat sınavına girme hakkı kazanamayacakları, anabilim dalında yapılan sınavda bu kuralın uygulandığı, dolayısıyla anabilim dalında baraj puanı konulduğu iddiasının tamamen asılsız ve mesnetsiz olduğu;

6a. 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Erken Başvuru döneminde [REDACTED], [REDACTED] ve [REDACTED]'in 16/12/2019 tarihinde gerçekleştirilen sınavda yazılı bilimsel değerlendirme ve mülakatta başarılı oldukları için programa kabul edildikleri;

6b. 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Başvuru döneminde başvuran adaylardan hiçbirinin 21/01/2020 tarihinde gerçekleştirilen sınavda yazılı bilimsel değerlendirmede başarılı olamadıkları için programa kabul edilmedikleri;

7a. 2019-2020Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Erken Başvuru için 05/11/2019 tarihinde yapılan "2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Kontenjanlara Erken Başvuru" konulu "Anabilim Dalı Kurulu Kararı" (Toplantı Sayısı: 30 ve Karar sayısı: [REDACTED]) ile T.C. uyarınca: 5 kontenjan önerisi yapıldığı; kontenjanın anabilim dalındaki öğretim üyesi sayısı, öğretim üyelerinin lisans ve lisansüstü ders yükleri, danışmanlığını yürüttükleri lisansüstü öğrenci sayısı ve bu öğrencilerin eğitimlerindeki aşama durumları, anabilimdalının fiziksel olanakları vb. teme alınarak anabilim dalı kurulunda yapılan görüşmeler sonucunda belirlendiği; ilan edilen 5 adet kontenjan için; 8 adayın başvurduğu, 5 adayın sınava katıldığı ve 3 adayın başarılı olarak kayıt yaptırmaya hak kazandığı; sınava katılan diğer 2 adayın yazılı bilimsel değerlendirmeyi geçemedikleri için kayıt yaptırmaya hakkını kazanamadığı; programa kayıt yaptırmaya hakkı sınav ile kazanıldığından, ilan edilen tüm kontenjanların doldurulup doldurulmamasında sınavın tel belirleyici unsur olduğu, dolayısıyla sınavda başarılı olamayanların ya da sınava girmeyenlerin programa kabulünün mümkün olmadığı;

7b. 2019-2020Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Başvuru için 24/10/2019 tarihinde yapılan "2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Öğrenci Kontenjanları (Düzeltilme)" konulu "Anabilim Dalı Kurulu Kararı" (Toplantı Sayısı: 28 ve Karar

sayısı: ■) ile T.C. uyuklu: 11 ve Yabancı uyuklu: 2 kontenjan önerisi yapıldığı; kontenjanın anabilim dalındaki öğretim üyesi sayısı, öğretim üyelerinin lisans ve lisansüstü ders yükleri, danışmanlığını yürüttükleri lisansüstü öğrenci sayısı ve bu öğrencilerin eğitimlerindeki aşama durumları, anabilim dalının fiziksel olanakları vb. teme alınarak anabilim dalı kurulunda yapılan görüşmeler sonucunda belirlendiği; ilan edilen toplamda 13 adet kontenjan için; 5 adayın (T.C. uyuklu: 4 ve Yabancı Uyuklu: 1) başvurduğu, başvuran adayların tümü sınava katıldığı, ancak hiçbirinin yazılı bilimsel değerlendirmede başarılı olamadığı, programa kayır yaptırma hakkı, sınav ile kazanıldığından, ilan edilen tüm kontenjanların doldurulması, sınav tek belirleyici unsur olduğu için mümkün olmadığı;

8. Anabilim dallarında söz konusu programın öğrenci alımına ilişkin birimin kuruluş tarihinden bu yana hiçbir itiraz bulunmadığı, bu yapılan itirazın anabilim dalı tarihinde bir ilk olduğu;

10. Kurumumuzun 30/01/2020 tarihli Gönderme Kararı üzerine;

10a. 12/02/2020 tarihinde yapılan “Şikâyet başvurusu” konulu “Anabilim Dalı Kurulu Kararı” (Toplantı Sayısı: 07 ve Karar Sayısı: ■) ile cevap verildiği; başvurucaunun 21/01/2020 tarihinde yapılan yazılı kağıdının komisyon kurularak yeniden incelenmesine karar verildiği, gereği yapılarak tamamlandığından Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü’ne iletilmesine karar verildiği;

10b. İncelemede: Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü 24/02/2020 tarih ve ■ sayılı yazısıyla Prof. Dr. ■ Prof. Dr. ■ Ve Prof. Dr. ■’den oluşan komisyon tarafından başvuru kapsamında kişinin sınav evrakının incelenmesinin talep edildiği, Komisyonun kararı; Anabilim Dalının 28/02/2020 tarih ve ■ sayılı cevap yazısıyla Enstitü Müdürlüğüne iletildiği ve inceleme sonucundan şikâyetçinin 100 tam not üzerinden 36.6 puan alarak yazılı bilimsel sınavdan başarılı olamadığı, sonuç olarak, anabilim dalının gerek öğrenci kontenjanı belirlemede, gerekse sınavın uygulanmasında en başta ilgili yönetmelik ve buna ilave olarak bilimsel ve objektif kriterler doğrultusunda hareket ettiği ve etmekte olduğu, bu bağlamda keyfi ve yönetmeliğin önünde geçen uygulamaların asla söz konusu olmadığı” şeklinde cevap verildiği görülmüştür.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) T. C. Anayasası’nın “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...”

4) 6/11/1981 tarihli ve 17506 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun;

4.1) “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin (d) bendinde; “Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.”

4.2) “Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar” başlıklı 44 üncü maddesinin (c) bendinde; “... lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

4.3) “Lisans üstü öğretim:” başlıklı 50 inci maddesinin a bendinde; “Lisans düzeyinde öğrenim gördükten sonra, yükseköğretim kurumlarında yüksek lisans, veteriner hekimlikte uzmanlık, doktora ya da tıpta uzmanlık öğrenimi yapmak isteyenler, yükseköğretim kurumlarınca usulüne göre açılacak sınavla ve Üniversitelerarası Kurulca tespit edilecek esaslara göre seçilirler.”

5) 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nin “Başvuru ve kabul” başlıklı 5 inci maddesinde; “(1) Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların, lisans diplomasına ve başvurduğu puan türünde senato tarafından belirlenecek 55 puandan az olmamak üzere ALES puanına sahip olmaları gerekir. Ancak güzel sanatlar fakültelerinin ve konservatuvarın enstitülerdeki anabilim ve anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. (2) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, yükseköğretim kurumları ALES puanı aramayabilir, ALES puanı istenildiği takdirde taban puan senatolar tarafından belirlenir. (3) Mezun durumda olan/olabilecek adayların başvurusuna ilişkin esaslar, ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı ve lisansüstü eğitim-öğretime öğrenci kabulüne dair diğer hususlar senato tarafından belirlenir. (4) Yükseköğretim kurumları yüksek lisans programlarına yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebileceği gibi ALES puanına ek olarak lisans not ortalaması, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunu da değerlendirmeye alabilir.”

6) 15/12/2017 tarihli ve 30271 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’nin “Tezli Yüksek Lisans Programı” “Başvuru ve kabul” başlıklı 5 inci maddesinde; “(1) Tezli yüksek lisans programlarına, güz ve bahar yarıyılları (Değişik ibare: RG-29/11/2019-30963) için öğrenci alınabilir. Tezli yüksek lisans programlarına alınacak öğrenci sayıları ve aday öğrencilerde aranacak nitelikler ve aday değerlendirme ölçütleri anabilim/anasanat dalı kurullarının önerileri dikkate alınarak enstitü kurulunca karara bağlanır ve Senatonun onayına sunulur. Bu bilgiler, enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen tarihlerde ilan edilir. Bu ilanda; başvuru için istenen belgeler, başvuru tarih ve koşulları, her bir program için aday öğrencilerde aranan nitelikler, aday değerlendirme ölçütleri ile adayların yazılı bilimsel değerlendirmeye ve/veya mülakata girecekleri tarih, saat, yer ve diğer hususlar belirtilir. Bir öğrencinin en fazla kaç programa başvurabileceği enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir ve ilan edilir. (2) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların, en az lisans diplomasına sahip olmaları, başvurdukları programın puan türünde en az 55 ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından buna eş değer bir puana sahip olduklarını belgelemeleri gerekir. Yüksek lisans programlarına başvurularda istenen ALES ve benzeri belgelerde asgari puanın altındaki küsuratlı puanlar tam sayıya tamamlanmaz. Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi ile Konservatuvara bağlı anabilim/anasanat dallarının yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES puan şartı aranmaz. (3) Adaylar, ilanda detayları belirtilen esaslara göre kendilerinden talep edilen bilgi ve belgeleri elektronik ortamda ve/veya şahsen beyan ederek başvurularını gerçekleştirirler. (4) Adaylar, başvuruları sırasında beyan ettikleri bilgi ve belgeleri, kayıt hakkı kazanmaları halinde, kesin kayıt işlemi sırasında eksiksiz ibraz etmekte yükümlüdür. Başvuru sırasında beyan edilen bilgiler ile kesin kayıt aşamasında ibraz edilen bilgi ve belgelerde farklılıklar olması durumunda adayın kaydı yapılmaz. (5) Adayların başvuru yapabilmeleri için, Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yüksek lisans yabancı dil yeterlik sınavından en az 60 puan veya YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 50 puan ya da Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından 50 puana eşdeğer bir puan almış olmaları gerekir. Ancak tamamen yabancı dilde öğretim yapan veya bilim alanı bir yabancı dil ve edebiyatı olan programlara başvuran adayların Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yüksek lisans yabancı dil yeterlik sınavından 70 ya da YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 60 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puana eş değer bir puan almış olmaları gerekir. Son 3 yıl içerisinde Yüksek Lisans programının yürütüleceği tümüyle yabancı dilde eğitim veren bir yükseköğretim kurumundan veya programından mezun olduğunu belgeleyen adaylardan yabancı dil belgesi

aranmaz. (6) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların değerlendirilmesinde ALES puanı, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi ile Konservatuvara bağlı anabilim/anasanat dalları hariç, lisans not ortalamasına ek olarak yazılı bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat yöntemi kullanılır. Yazılı bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat ölçme yöntemlerinden hangisinin ya da hangilerinin kullanılacağı anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ve Senato onayı ile belirlenir. (7) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların değerlendirilmesinde kullanılacak yerleştirme puanının hesaplanmasında ALES puanının, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi ile Konservatuvara bağlı anabilim/anasanat dalları hariç, lisans not ortalamasının, yazılı bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat değerlendirmesinin katkıları aşağıda belirtilmiştir: a) T.C. ve KKTC uyruklu adayların hem mülakat hem de yazılı bilimsel değerlendirme yapılması durumunda yerleştirme puanının hesaplanması aşağıda gösterilmiştir:

Yerleştirme Türleri	Puanı	ALES	Lisans Mezuniyet Not Ortalaması	Mülakat Notu	Yazılı Bilimsel Değerlendirme Notu
Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların yerleştirme puanı (Uzaktan eğitim programları dâhil)		%50	%25	%10	%15
Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi ile Konservatuvara bağlı anabilim/ anasanat dallarının yüksek lisans programlarına başvuran adayların yerleştirme puanı		-	%75	%10	%15

(8) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların değerlendirilmesinde görev alacak değerlendirme jürileri, tek sayı olmak üzere en az üç en fazla yedi asıl, iki yedek üyeden oluşur ve ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile belirlenir. (9) Değerlendirme jürisi, adayları sınava giriş belgesinde belirtilen tarih, saat ve yerde yazılı bilimsel değerlendirmeye ve/veya mülakata alarak, 100 tam puan üzerinden değerlendirme yapar. Yazılı bilimsel değerlendirmeye ve/veya mülakata girmeyen veya yazılı bilimsel değerlendirme notu ve/veya mülakat notu 50'nin altında olan adaylar için yerleştirme puanı hesaplanmaz ve bu adaylar başarısız sayılır. Hem yazılı bilimsel değerlendirme hem de mülakat yapılması durumunda önce yazılı bilimsel değerlendirme sonra mülakat yapılır ve yazılı bilimsel değerlendirmeye katılmayan aday mülakata alınmaz. (10) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların değerlendirilmesinde yerleştirme puanı sekizinci fıkrada belirtildiği şekilde hesaplanır. Değerlendirme Jürisi başkanı, adayların yerleştirme puan hesabını içeren tutanağı anabilim/anasanat dalı başkanlığı kanalıyla yazılı bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat tarihini izleyen iki iş günü içinde enstitü müdürlüğüne iletir. (11) Tezli yüksek lisans programlarında yerleştirme puanı 60 ve üzerinde olan adaylar, puanlarına göre en yüksekten başlayarak sıralanır. Kontenjan dâhilindeki adaylar başvurdukları programlara kesin kayıt hakkı kazanır. Sıralamaya giren diğer adaylar yedek olarak belirlenir ve ilan edilir. Tezli yüksek lisans programları için sıralamada eşitlik olması halinde ALES puanı yüksek olan adaya; Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi ve Konservatuvara bağlı anabilim/anasanat dallarının tezli yüksek lisans programlarında sıralamada eşitlik olması halinde ise, lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir.

7) Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Program İlanları

7.1) Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi (Erken) Lisansüstü Öğrenci Kontenjan Önerileri

Anabilim Dalları Yüksek Lisans ve Doktora Programları	YÜKSEK LİSANS			Yüksek Lisans Derecesiyle DOKTORA			Lisans Derecesiyle DOKTORA			Ön Koşullar
	T.C. Uyruklu	Yabancı Uyruklu	Lisansüstü Öğrenci Kabulüne Dair Değerlendirme Şekli	T.C. Uyruklu	Yabancı Uyruklu	Lisansüstü Öğrenci Kabulüne Dair Değerlendirme Şekli				
	5		Mülakat ve Yazılı Bilimsel Değerlendirme	3						mezunu dışındaki Fakülte ve Bölümlerin mezunları için, bölümün belirlediği bilimsel hazırlık ders havuzundan en az 18 AKTS'lik bilimsel hazırlık programı uygulanacaktır.

7.2) Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar dönemi Lisansüstü Öğrenci Kontenjan Önerileri

Anabilim Dalları Yüksek Lisans ve Doktora Programları	YÜKSEK LİSANS			Yüksek Lisans Derecesiyle DOKTORA			Lisans Derecesiyle DOKTORA			Ön Koşullar
	T.C. Uyruklu	Yabancı Uyruklu	Lisansüstü Öğrenci Kabulüne Dair Değerlendirme Şekli	T.C. Uyruklu	Yabancı Uyruklu	Lisansüstü Öğrenci Kabulüne Dair Değerlendirme Şekli				
	11	2	Mülakat ve Yazılı Bilimsel Değerlendirme	3						mezunu dışındaki Fakülte ve Bölümlerin mezunları için, bölümün belirlediği bilimsel hazırlık ders havuzundan en az 18 AKTS'lik bilimsel hazırlık programı uygulanacaktır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

8) Başvuranın iddia ve talepleri, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvurunun reddi yönünde hazırlanan "Ret Kararı Önerisi" Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9) Kurumumuza yapılan başvuruda; Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü

Tezli Yüksek Lisans Programına iki kez başvuran başvuranın, yapılan yazılı sınavlarda 30 puanı aldığı ve bu nedenle mülakata giremediği, böylelikle yazılı sınava baraj

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

konularak mağdur edildiği, üstelik ilk başvurusunda beş kişilik kontenjanın ikisinin, ikinci başvurusunda ise 11 kişilik kontenjanın tamamının boş bırakıldığı, boş bırakılan kontenjanların tasarruf tedbirlerine aykırı olduğu, ayrıca komisyon üyesi ██████████'nin kamu görevlisi etik kurallarına aykırı paylaşımları olduğu, görevini kötüye kullandığı ve ayrımcılık yaptığına dair kuvvetli şüphelerin olduğu iddialarıyla puan sıralamasına göre açılan kontenjan kadar lisansüstü öğrencinin kayıt işleminin yapılmasını talep ettiği anlaşılmıştır.

10) Somut olaya bakıldığında;

10.1) 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar döneminde biri erken dönem olmak üzere iki başvuru ilanın yayınlandığı;

10.2) Erken dönem ilanında 5 kişilik kontenjanın açıldığı, 16/12/2019 tarihinde yazılı bilimsel sınavın yapıldığı, 5 kişinin girdiği sınavda başvuranın 30 puan aldığı, diğer adayların ise 67, 63, 62 ve 38 puan aldıkları, başvuranın yaptığı itiraz üzerine 23/12/2019 tarihinde Anabilim Dalı Kurul toplantısında 3 profesörün yer aldığı sınav inceleme komisyonu oluşturulduğu, Komisyonun 24/12/2019 tarihinde başvuranın cevap kâğıdı üzerinde inceleme yaptığı ve 24/12/2019 tarihli tutanağa göre 28,3 puanın verildiği ve 06/01/2020 tarihli yazı ve ekleri ile başvurana cevap verildiği,

10.3) Sonrasında aynı program için 11 kişilik kontenjanın daha açıldığı, 21/01/2020 tarihinde yazılı bilimsel sınavın yapıldığı, başvuran dâhil 5 kişinin girdiği sınavda 3 sorunun sorulduğu, başvuranın 1. sorudan 30, 2. sorudan 45 ve 3. sorudan 30 olmak üzere toplamda 35 puan aldığı, diğer adayların da 38, 33, 18 ve 5 puan aldığı, başvuranın 23/01/2020 tarihinde CİMER üzerinden itiraz başvurusu yaptığı, 12/02/2020 tarihinde Anabilim Dalı Kurulu toplantısında 21/01/2020 tarihinde yapılan yazılı sınavı kâğıdının komisyon kurularak yeniden incelenmesine karar verildiği, 3 profesörün yer aldığı (ilk inceleme komisyonundan farklı olarak) inceleme komisyonunun oluşturulduğu, Komisyonun 27/02/2020 tarihinde başvuranın cevap kâğıdı üzerinde inceleme yaptığı ve 1. sorudan 35, 2. sorudan 40 ve 3. sorudan 35 olmak üzere ortalama 36,6 puan verildiği;

10.4) Yüksek Lisans Aday Değerlendirme Formunda, “Kişisel Konumu” başlığı altında “PMO’ya üye mi? Üye olduğu şube ve üye no (farklı bölüm mezunları kendi meslek odalarını dikkate alarak cevaplamalıdır.” ve “Diğer üye olunan STK ve Dernekler?” kısmının olduğu;

Tespit edilmiştir.

11) Konuyla ilgili mevzuata bakıldığında; lisansüstü eğitim usul ve esaslarının Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirleneceğinin ve yükseköğretim kurumlarında yüksek lisans yapmak isteyenlerin, yükseköğretim kurumlarınca usulüne göre açılacak sınavla ve Üniversitelerarası Kurulca tespit edilecek esaslara göre seçileceğinin **2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nda** hüküm altına alındığı; buna göre yüksek lisans programlarına kabullerde, ALES puanının %50’den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı ve lisansüstü eğitim-öğretime öğrenci kabulüne dair diğer hususların senato tarafından belirleneceği, ayrıca yüksek lisans programlarına yalnız ALES puanı ile öğrenci kabul edebileceği gibi ALES puanına ek olarak lisans not ortalaması, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunun da değerlendirmeye alınabileceği hususlarının **Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’nde** düzenlendiği ve yukarıda 6 nolu paragrafta yer verildiği üzere **Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’nde,** tezli yüksek lisans programlarına alınacak öğrenci sayılarının, aday öğrencilerde aranacak niteliklerin ve aday değerlendirme ölçütlerinin anabilim dalı kurullarının önerileri dikkate alınarak enstitü kurulunca karara bağlanacağı ve Senatonun onayına sunulacağı; tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların değerlendirilmesinde başvurdukları programın puan türünde en az 55 ALES puanı, lisans not ortalamasına ek olarak yazılı bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat yöntemi kullanılacağı, yazılı bilimsel

değerlendirme ve/veya mülakat ölçme yöntemlerinden hangisinin ya da hangilerinin kullanılacağına anabilim dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ve Senato onayı ile belirleneceği; tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların değerlendirilmesinde kullanılacak yerleştirme puanının hesaplanmasında ALES puanının %50'si, lisans not ortalamasının %25'i, yazılı bilimsel değerlendirmenin %15'i ve mülakatın %10'unun dikkate alınacağı; başvuran adayların değerlendirilmesinde görev alacak değerlendirme jürilerinin, tek sayı olmak üzere en az üç en fazla yedi asıl, iki yedek üyeden oluşacağı ve ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile belirleneceği; değerlendirme jürisinin, adayları yazılı bilimsel değerlendirmeye ve/veya mülakata alarak, 100 tam puan üzerinden değerlendirme yapacakları, yazılı bilimsel değerlendirmeye ve/veya mülakata girmeyen veya yazılı bilimsel değerlendirme notu ve/veya mülakat notu 50'nin altında olan adaylar için yerleştirme puanının hesaplanmayacağı ve bu adayların başarısız sayılacağı, hem yazılı bilimsel değerlendirme hem de mülakat yapılması durumunda önce yazılı bilimsel değerlendirmenin sonra mülakatın yapılacağı ve yazılı bilimsel değerlendirmeye katılmayan adayın mülakata alınmayacağı; tezli yüksek lisans programlarında yerleştirme puanı 60 ve üzerinde olan adayların, puanlarına göre en yüksekte başlayarak sıralanacağı, kontenjan dâhilindeki adayların başvurdukları programlara kesin kayıt hakkı kazanacakları hususlarının düzenlendiği; **program ilanlarında**, kontenjan bilgisi ile hem yazılı bilimsel değerlendirme sınavının hem de mülakat yapılacağına duyurulduğu görülmüştür.

12) Kurumumuz tarafından yapılan incelemede; ALES puanına ek olarak lisans not ortalaması, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunun da değerlendirmeye alınabileceğinin yükseköğretim kurumlarına bırakıldığı, bu çerçevede Ege Üniversitesi'nin Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nde yazılı bilimsel değerlendirme sınavı ve mülakatın yapılacağına ve yerleştirme puanının hesaplanması için yazılı bilimsel sınavdan en az 50 puan alınması gerektiğinin açıkça belirlendiği, başvuranın her iki sınavda da yazılı bilimsel sınavdan başarılı olmak için mevzuatta belirlenen başarı puanı olan 50'nin altında puan aldığı, bu nedenle de mevzuatta belirlendiği üzere yerleştirme puanının hesaplanmadığı ve başarısız kabul edildiği, yine mevzuatta belirlendiği üzere yerleştirme puanı 60 ve üzerinde olan adayların puanlarına göre en yüksekte başlayarak sıralandığında kontenjan dâhilindeki adayların kayıt hakkı kazanacakları karşısında başvuruya konu alımlarda olduğu gibi 60 başarı puanının sağlanmadığı halde kontenjanların doldurulmasının beklenemeyeceği, söz konusu alımın akademik bir programa alıma ilişkin olduğu ve bir başarı barajı konmasının makul olduğu, böylelikle başvuranın kontenjanların boş bırakılmasının kamu kaynaklarının etkin kullanımına ve tasarruf tedbirlerine aykırı olduğu iddiasının yerinde olmadığı, ayrıca başvuranın cevap kâğıdına ilişkin yaptığı itirazlarının profesörlerden oluşturulan inceleme komisyonları tarafından yeniden incelendiği anlaşılmış olup söz konusu yüksek lisans programına alım süreçlerinin daha önceden belirlenmiş ve ilan edilmiş kurallar çerçevesinde gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

13) Diğer yandan, başvurunun incelenmesinde, söz konusu yüksek lisans programına kabul veya ret işleminin en önemli akademik faaliyetlerden biri olarak akademik özerklik çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği dikkate alınmıştır. **Akademik özerkliğe yakından bakılacak olursa** Yükseköğretim Kurumlarının Özerkliği ve Akademik Özgürlük Üzerine Lima Bildirgesindeki “Yükseköğretim kurumlarının iç işleyişlerine, mali işlerine ve yönetimlerine ilişkin kararlar almada ve eğitim, araştırma, dışa yönelik çalışmalar ve diğer ilgili faaliyetlerde kendi politikalarını oluşturmada devlet ve toplumun diğer güçleri karşısındaki bağımsızlıkları” şeklindeki tanımından (<https://www.wusgermany.de/sites/wusgermany.de/files/userfiles/WUS-Internationales/wus-lima-englisch.pdf>) hareketle **akademik değerlendirmelerde, istisnalar hariç, karar verici jürinin değerlendirmelerine müdahalede bulunulmaması gerektiği, jürinin kendi bilgi ve**

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

deneyimleri çerçevesinde değerlendirme yapabileceği, dolayısıyla bilimsel alanda jürinin takdirinin kabul edilmesi gerektiği, diğer yandan Kurumumuz tarafından yapılan incelemede cevap anahtarları ve diğer adayların cevap kâğıtlarına bakıldığında sınav jürisinin değerlendirmesinin bilimsel ve objektif yapılmadığının söylenemeyeceği kanaatine varılmıştır.

14) Başvuranın, programa başvuru formunda “STK’ların siyasi görüş temsilcileri olduğu bilindiği halde üstü kapalı olarak sorulduğu” ve yine “bir jüri üyesinin kamu görevlisi etik kurallarına aykırı paylaşımları olduğu, görevini kötüye kullandığı ve ayrımcılık yaptığına dair kuvvetli şüphelerin olduğu” şeklindeki iddialarına bakıldığında ise; söz konusu STK sorusunun, formun “Kişisel konum” başlığı altında başvuranın iş deneyiminin, okuduğu kitapların, yaptığı sosyal ve kültürel aktivitelerin neler olduğu gibi kişisel soruların sorulduğu kısımda sorulduğu, başvuranın bu kısmı boş bıraktığı; başvuranın jüri üyesi ile ilgili iddialarında ise söz konusu jüri üyesinin sosyal medyadaki bazı paylaşımları beğendiğine ilişkin ekran görüntüleri ile bir sosyal medya platformundaki bir cümlelerin ekran görüntüsünün ek evrak olarak sunulduğu görülmüş olup bunların dışında söz konusu iddia ve şüphelerin somutlaştırılmadığı, daha önemlisi ise bu iddialar ile başvuru konusu arasındaki bağlantının doğrudan ve somut olarak ortaya konulmadığı görülmüş ve bu nedenle değerlendirmede dikkate alınmamıştır.

15) Başvuranın iddialarının, idarenin açıklamalarının ve ilgili mevzuatın birlikte değerlendirilmesi neticesinde; yukarıda açıklanan gerekçelerle başvuranın, puan sıralamasına göre açılan kontenjan kadar lisansüstü öğrencinin kayıt işleminin yapılması taleplerinin açık mevzuat hükümleri karşısında yerinde olmadığı ve başvuranın söz konusu programa alınmama işlemlerinde hukuka ve hakkaniyete aykırılık olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

16) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde; başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin, Üniversite tarafından süresinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği; Üniversite tarafından başvurana verilen cevapta ise karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi ilkesine uyulmadığı görülmüş olup idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

17) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre, kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup İzmir İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

Başvurunun reddine;

**Kararın başvuran ile EGE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine,
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.**

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi